

بسم الله الرحمن الرحيم

خلاصه کلاس آداب الصلوة - شب هفدهم ماه رمضان ۱۴۳۹

فضیلت گفتن «بسم الله الرحمن الرحيم»

امام باقر (ع) در روایتی می فرمایند: «با کرامت ترین آیه نزد خداوند متعال، بسم الله الرحمن الرحيم است. هر کس آن را با اعتقاد به ولایت حضرت محمد (ص) بخواند در حالی که از اوامر او اطاعت می کند و به ظاهر و باطن آن ایمان داشته باشد، خداوند به اندازه هر حرف از آن ثوابی به او عطا می کند که از هر چه که در دنیا هست با فضیلت تر باشد.»

این آیه را زیاد بخوانید که خیر بزرگی شما را شامل می شود و در آخرت به آثار آن پی می برید.

در روایت آمده است که «بسم الله» را از سوره حمد سرقت کردند. سوال این است که آیا این مطالبی که از دین حذف شده، اشتباه بوده است یا هدفمند؟ چرا علی (ع) را خانه نشین کردند؟ آیا یک عده می خواستند به قدرت برسند یا این که یک عده با هم توطئه کردند؟ بین جنگ بر اساس منافع و اقدامات ویران کننده - مثل توطئه - فرق است. دشمن می خواهد با توطئه ما را نابود کند.

قصه حذف شدن «بسم الله الرحمن الرحيم» به نماز معاویه در مدینه برمی گردد. پیامبر (ص) در زمان حیاتش بارها بنی امیه را لعن کردند. تحریف دین یک برنامه هدفمند بوده است، نه این که از دستشان خارج شود. این ها داشتند قبله را هم منحرف می کردند! خدا دودمانشان را به باد داد و فقط یک مشت پیروان جاهل برایشان باقی ماند. حذف «بسم الله الرحمن الرحيم» و حتی آهسته گفتن آن در نماز برنامه دشمنان دین بوده است.

در یک روایت - در اهمیت گفتن «بسم الله» در نماز - آمده که: «هنگامی که مردی در نماز امامت می کند، شیطانی می آید کنار شیطانی که نزدیک به امام است و از او می پرسد آیا خدا را یاد کرد؟ اگر گفت بله شیطان فرار می کند و اگر گفت نه روی دوش او می نشیند و پایش را روی سینه او می گذارد. اکنون امام قوم، شیطان است» از این روایت این طور نتیجه می شود که منظور از ذکر خدا که هدف از نماز خواندن است، گفتن همین «بسم الله الرحمن الرحيم» است.

وقتی سوره حمد معادل قرآن شد، یعنی حمد منشا هدایت و بهره مندی است و آیه «بسم الله الرحمن الرحيم» منشا همه این هدایت است. در روایات دو دسته «بسم الله» داریم: اول «بسم الله» مطلق، دوم «بسم الله» سوره حمد در نماز. «بسم الله» مطلق یعنی گفتن «بسم الله» در شروع همه امور است.

تاکید زیادی به گفتن «بسم الله» در ابتدای امور شده است. حضرت در یک روایت می فرمایند که: «چه بسا از شیعیان ما از گفتن بسم الله غفلت می کنند و خدا آن ها را به امری که مکروه شان می باشد مبتلا می کند تا بر شکر و ثنا متوجهش سازد و اثر سویی که از ترک بسم الله نصیبش شده بر طرف شود.» و حضرت محمد(ص) در یک روایت معروف می فرمایند که «هر کاری که با بسم الله الرحمن الرحيم آغاز نشود ابتر است.»

گفتن «بسم الله» کار استعاده را هم در امور و هم در نماز می کند. هر اثری که برای استعاده گفته شد با گفتن «بسم الله» حاصل می شود. یعنی گفتن «بسم الله» و اعلام ولایت الهی، آدم را از اعلام برائت از شیطان بی نیاز می کند. بسیاری از بلاها و گرفتاری ها برای ترک گفتن «بسم الله» است. اگر می خواهی در هر امری خیرش به تو برسد و شرش از تو دور شود، «بسم الله» بگو. «بسم الله» عامل وسعت و سهولت کار است. اگر کسی «بسم الله» گفت، این آثار به او عطا می شود، اما اگر «بسم الله» نگفت این طور نیست که فقط به او عطا نشود، بلکه گرفتار می شود. در یک حدیث قدسی خداوند عزوجل می فرمایند: «ای کسانی که نیازمند رحمت حق هستید، در هر کاری که شروع می کنید، به من رو کنید که اگر من بخواهم چیزی را به شما بدهم، دیگری نخواهد توانست شما را از آن منع کند.» پس باید مراقبت کرد که هنگام شروع هر کاری «بسم الله الرحمن الرحيم» گفت.

حضرت در یک روایت دیگری می فرمایند: «هر کس مشکلی برایش پیش آمد با خلوص و توجه بسم الله بگوید، یا مشکل بر طرف خواهد شد و یا این مشکل لطف خداست و خیری است که ثواب عظیمی برای او خواهد بود و آن چه که نزد خدا باشد بهتر است.» مومنین در روز قیامت، دعای مستجاب نشده را بیشتر دوست دارند، وقتی می بینند که به عوض آن دعایی که مستجاب نشده است چه بهره ای برایشان در آخرت خواهد بود. می گویند ای کاش هیچ دعایی مستجاب نمی شد.